

**RAPORT
privind
evenimentele de aviație civilă
raportate și investigate
în anul 2024**

DGR - DSC - RAP0002 - SAF/2024

Data: 28.04.2025

RAPORT privind evenimentele de aviație civilă raportate și investigate în anul 2024

DGR - DSC - RAP0002 - SAF/2024

Ediția	:	1.0
Data	:	28.04.2025
Statut	:	Document aprobat
Clasificare	:	Document ROMATSA

FIȘA DE IDENTIFICARE A DOCUMENTULUI

DESCRIEREA DOCUMENTULUI		
Titlul: RAPORT privind evenimentele de aviație civilă raportate și investigate în anul 2024		
REFERINȚE ROMATSA PENTRU CONTROLUL DOCUMENTULUI:		
COD DE IDENTIFICARE: DGR - DSC - RAP0002 - SAF/2024	Ediția	1.0
INDEX PROIECT: -	DATA:	28.04.2025
SUMAR: Acest document prezintă analiza evenimentelor de siguranță petrecute în aria de responsabilitate R.A. ROMATSA și care au fost raportate și investigate în anul 2024		
Expresii cheie: 1. Evenimente de aviație civilă 2. Evenimente ATM de siguranță de natură operațională 3. Evenimente ATM de siguranță de natură tehnică („specifice ATM”) 4. Nivel de siguranță 5. Raportarea obligatorie a evenimentelor de aviație civilă		

STATUTUL ȘI TIPUL DOCUMENTULUI		
STATUTUL	CATEGORIA	CLASIFICAREA
Ciornă ☐	Management ☒	Public ☒
Document propus ☐	Specialist ☐	ROMATSA ☐
Document aprobat ☒	Alte categorii ☐	Confidențial ☐

REFERINȚA ELECTRONICĂ
Nume fișier: Raport_Evenimente_Aviatie_Civila_Raportate_Investigate_2024 Editor: Microsoft Windows - MS Office Standard

PAGINĂ DE SEMNĂTURI

	FUNCTIE/NUME		SEMNĂTURA	DATA
APROBAT	Director General	Marius Adrian COJOC		
AVIZAT	p.Director DSC	Pavel CĂTINEAN		29.04.2025
VERIFICAT	p.Şef SAF	Bogdan NEACŞU		28.04.2025
ELABORAT	Expert SAF	Cosmin Cătălin PEŞTEŞAN		28.04.2025
ELABORAT	Expert SAF	Ştefan Daniel MICU		28.04.2025

Fișa de înregistrare a edițiilor și amendamentelor					
Nr. Ediție	Nr. Amd.	Data	Conținut pe scurt	Data și semnătura de introducere	Pagini afectate
1.0	-	28.04.2025	Document aprobat		Toate

Ed. 1.0 VI DATA: 28.04.2025

CUPRINS

Preambul	1
Cap 1. Evenimente de aviație civilă raportate	1
Cap 2. Statistica evenimentelor raportate	1
Cap 3. Evenimente ATM de natură operațională	5
Cap 4. Evenimente ATM de siguranță de natură tehnică	7
Cap 5. Investigarea evenimentelor raportate	9
Cap 6. Nivelul de siguranță	10
Cap 7. Concluzii	11
Cap 8. Recomandări	12

Preambul

Prin evaluarea anuală a evenimentelor de aviație civilă raportate se asigură o analiză cuprinzătoare a performanței în materie de siguranță a Serviciilor de Navigație Aeriană/ de Management al Traficului Aerian, iar rezultatele evaluării reflectă angajamentul ROMATSA în ceea ce privește siguranța serviciilor furnizate.

Raportul prezintă analiza evenimentelor de aviație civilă raportate și investigate în anul 2024 în cadrul ROMATSA, conform prevederilor procedurilor de siguranță specifice (PIN1210, PIN1211, PIN1212 și PIN1213, anexe la Manualul de Management al Siguranței). Datele utilizate pentru analiză sunt cele înregistrate în „Registrul electronic de evidență a evenimentelor de siguranță (e-Tokai)”.

Pentru a fi asigurată menținerea nivelului de siguranță la valoarea stabilită este importantă continuarea eforturilor depuse pentru gestionarea riscurilor în materie de siguranță.

Contextul operațional al anului 2024 este unul diferit față de cel al anilor 2019 - anul pre pandemic, 2020 și 2021 - ani de pandemie, precum și 2022 - 2023 - ani cu trafic în creștere datorat și conflictului din Ucraina. În anul 2024, traficul aerian a fost cu aproximativ 9% mai mare față de anul 2023 și la un procent cu 24% mai mare față de anul 2019.

Terminologia utilizată trebuie interpretată prin referire la definițiile prezentate în Manualul de Management al Siguranței ROMATSA (MMS).

Cap 1. Evenimente de aviație civilă raportate

În cursul anului 2024, la nivelul ROMATSA au fost înregistrate un număr de 1636 raportări de siguranță, din care **1575 raportări evenimente obligatorii**, 48 raportări voluntare și 13 raportări externe, pentru care au fost înregistrate **1536 evenimente de aviație civilă** (pentru un eveniment pot exista mai multe raportări), clasificate după cum urmează:

- **4 „accident”** (4 rapoarte);
- **1079 „evenimente ATM de siguranță”** (1109 rapoarte) din care:
 - **703 evenimente ATM de siguranță de natură operațională** (717 rapoarte);
 - **376 evenimente ATM de siguranță de natură tehnică** (392 rapoarte);
- **261 „evenimente Non ATM”** (266 rapoarte);
- **192 “alte tipuri de evenimente”** (196 rapoarte).

Cap 2. Statistica evenimentelor raportate

Numărul de **RAPORTĂRI**:

Perioada	Total rapoarte	Număr rapoarte accidente	Număr rapoarte evenimente ATM de siguranță	Număr rapoarte evenimente Non ATM	Număr rapoarte Alte tipuri de evenimente
2024	1575	4	1109 (717 operaționale + 392 tehnice)	266	196

**nu includ raportările voluntare (48) și cele externe (13).*

Numărul de EVENIMENTE raportate:

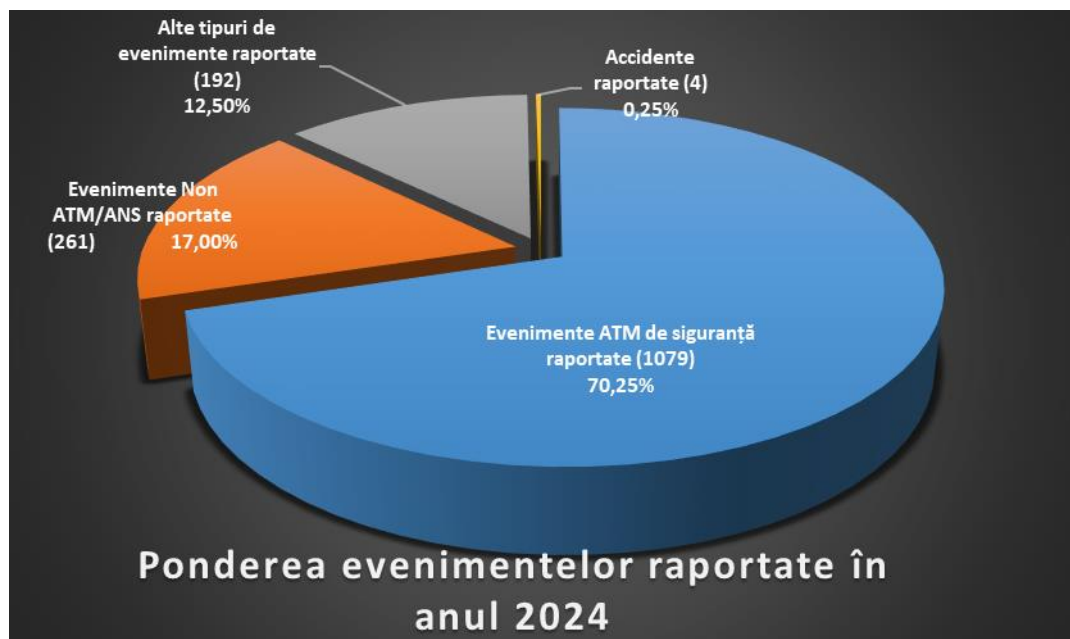
Perioada	Total	Accidente raportate	Număr evenimente ATM de siguranță raportate	Număr evenimente Non ATM raportate	Număr evenimente Alte tipuri de evenimente
2024	1536*	4	1079 (703 operaționale + 376 tehnice)	261	192

*nu includ Evenimentele raportate voluntar

Se poate aprecia faptul că raportarea evenimentelor de aviație civilă rămâne la cote ridicate, iar numărul mare de evenimente se poate datora inclusiv creșterii traficului aerian și a complexității acestuia ca și consecință a conflictului din Ucraina.

Ponderile **evenimentelor ATM de siguranță**, ale **evenimentelor Non ATM** raportate, respectiv ale evenimentelor încadrate ca **Alte tipuri de evenimente** în cadrul general al evenimentelor de aviație civilă, pentru anul 2024 se regăsesc prezentate grafic mai jos.

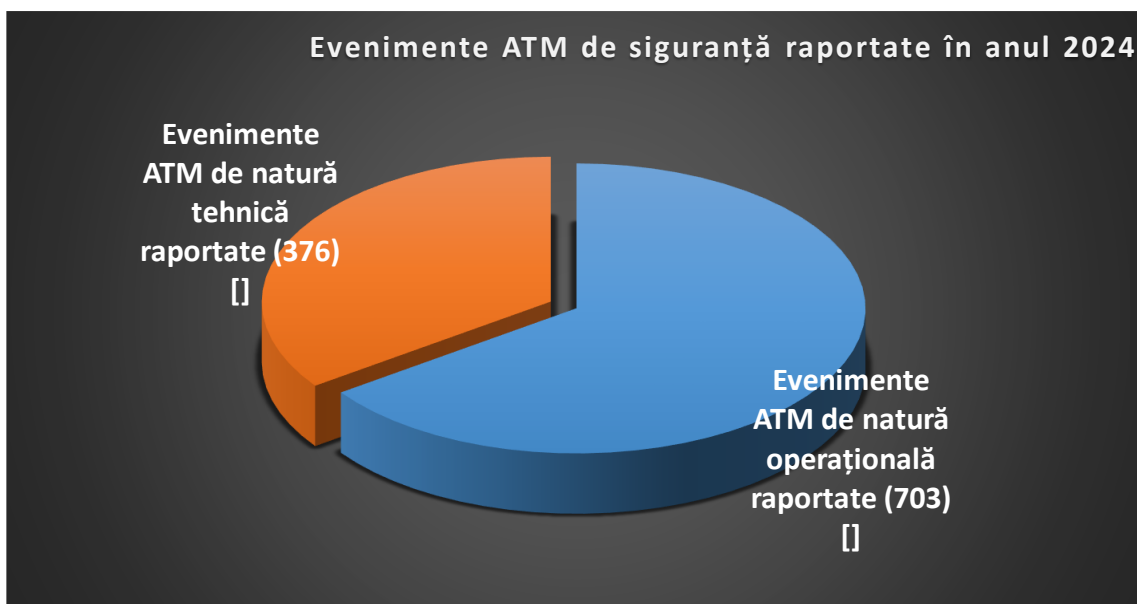
Din numărul total de evenimente ATM raportate în cursul anului 2024 (1536), **70,25%** sunt evenimente ATM de siguranță (1079), **17%** sunt evenimente non ATM (261), **12,50%** sunt alte tipuri de evenimente (192) și **0,25%** sunt accidente (4).

Din analiza datelor care se regăsesc în graficul de mai sus putem concluziona că ponderea Evenimentelor ATM de siguranță raportate din totalul Evenimentelor este mai mică față de cea din anul 2023 când procentul a fost de 79.05%.

EVENIMENTE ATM DE SIGURANȚĂ:

Evenimentele ATM de siguranță conțin evenimente ATM de natură operațională și evenimente ATM de natură tehnică, prezentate grafic mai jos. Din numărul total de evenimente ATM de siguranță (1079), **65,15%** sunt evenimente ATM de natură operațională (703), în timp ce **34,85%** sunt evenimente ATM de natură tehnică (376). Se poate observa o diferență de peste 50% între evenimentele ATM de natură operațională și cele ATM de natură tehnică, ceea ce ne reconfirmă faptul că procentul ridicat de evenimente ATM de natură operațională are legătură directă cu creșterea de trafic care și în anul 2024 a continuat constant, respectiv cu creșterea complexității operării în condițiile războiului din Ucraina.

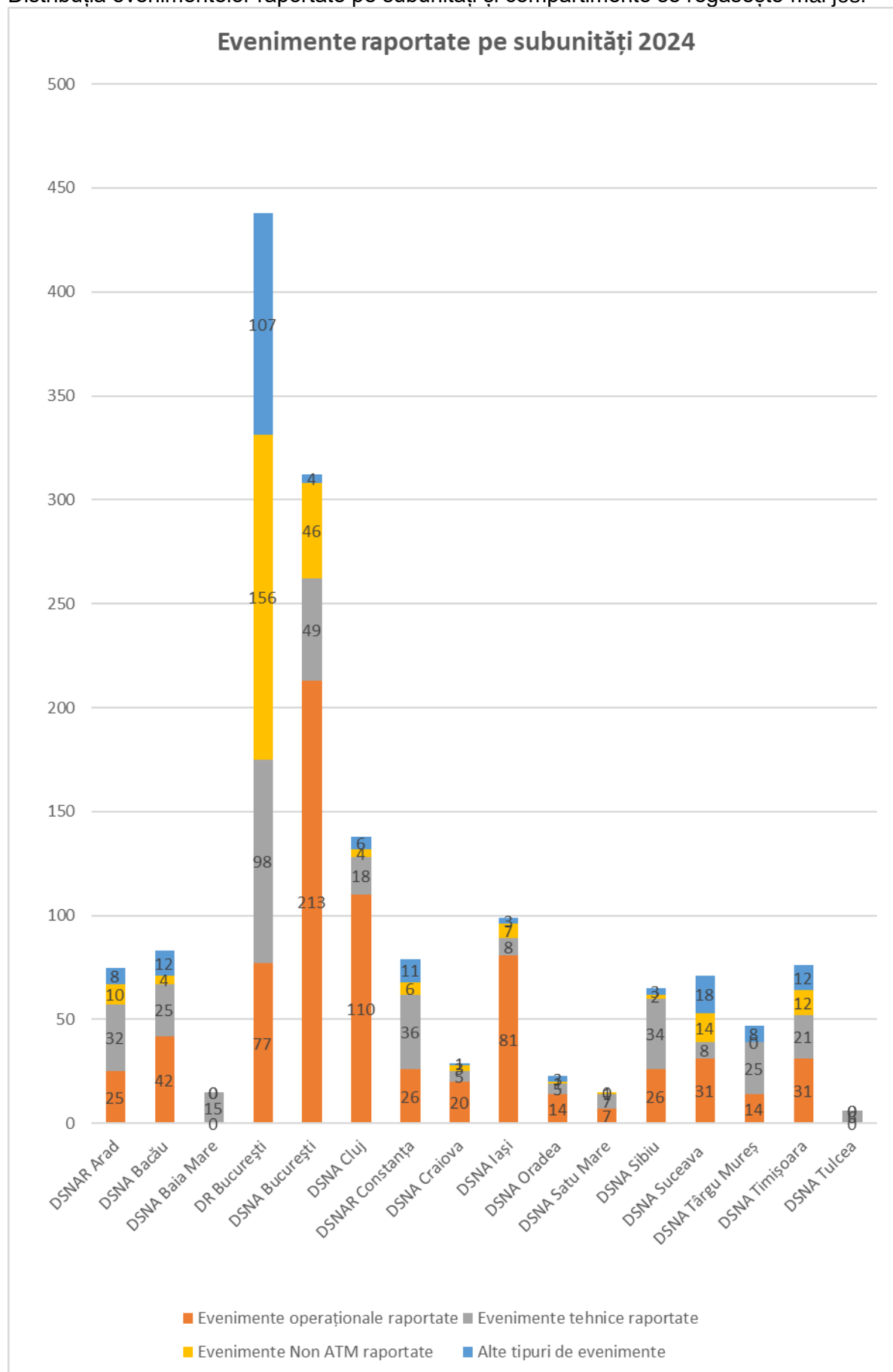

Din analiza datelor care se regăsesc în graficul de mai sus putem concluziona că ponderea Evenimentelor ATM de natură operațională față de ponderea Evenimentelor ATM de natură tehnică se păstrează la procente aproape similare ca și în anii 2023 și 2022 (61.90% în anul 2023 și 61.20% în anul 2022), aceasta fiind legată direct de creșterea constantă a traficului de pasageri și de creșterea complexității operării în condițiile războiului din Ucraina.

Referitor la raportările din surse externe, acestea au fost în număr de 13 pe parcursul anului 2024. Direcția Siguranță și Calitate din ROMATSA păstrează buna colaborare cu departamentele de siguranță din cadrul companiilor aeriene și din cadrul aeroporturilor din România, sau ale furnizorilor de servicii de navigație aeriană din statele vecine, colaborare care are ca obiectiv principal creșterea nivelului de siguranță și îmbunătățirea calității serviciilor furnizate de ROMATSA.

1	Număr raportări externe evenimente aviație civilă	Număr raportări evenimente ATM de natură operațională	Număr raportări evenimente ATM de natură tehnică	Număr raportări alte evenimente
BULATSA	2	2	0	0
WIZZ AIR	5	4	1	0
QATAR AIRWAYS	1	1	0	0
HUNGAROCONTROL	1	1	0	0
THAI AIRWAYS	1	1	0	0
RYAN AIR	1	1	0	0
HISKY	1	1	0	0
TAROM	1	1	0	0
TOTAL	13	12	1	0

Distribuția evenimentelor raportate pe subunități și compartimente se regăsește mai jos:

Cap. 3 Evenimente ATM de natură operațională

În cursul anului 2024 au fost raportate 4 accidente, la producerea cărora ROMATSA nu a avut contribuție, astfel:

- la data de 06.02.2024, din aeronava SOCATA Rally, înmatriculare FBSKH a căzut o capotă care a accidentat o persoană la sol în municipiul Târgu Mureș;
- la data de 07.08.2024, planorul YR3900 a căzut în zona cetate Deva;
- la data de 27.09.2024, aeronava YR5675 a aterizat și după aterizare din cauza unui obstacol s-a înfipt cu botul în sol;
- la data de 15.12.2024, aeronava YR7777 în timpul unui low pass a lovit cu roata un dâmb și s-a răsturnat.

La data elaborării prezentului raport, din totalul de 703 evenimente ATM de siguranță de natură operațională 699 evenimente au fost închise ca urmare a investigării acestora, 4 fiind încă în investigație.

Severitățile evenimentelor ATM de siguranță de natură operațională care au avut loc în cursul anului 2024, conform raportărilor primite, sunt prezentate sintetic în tabel:

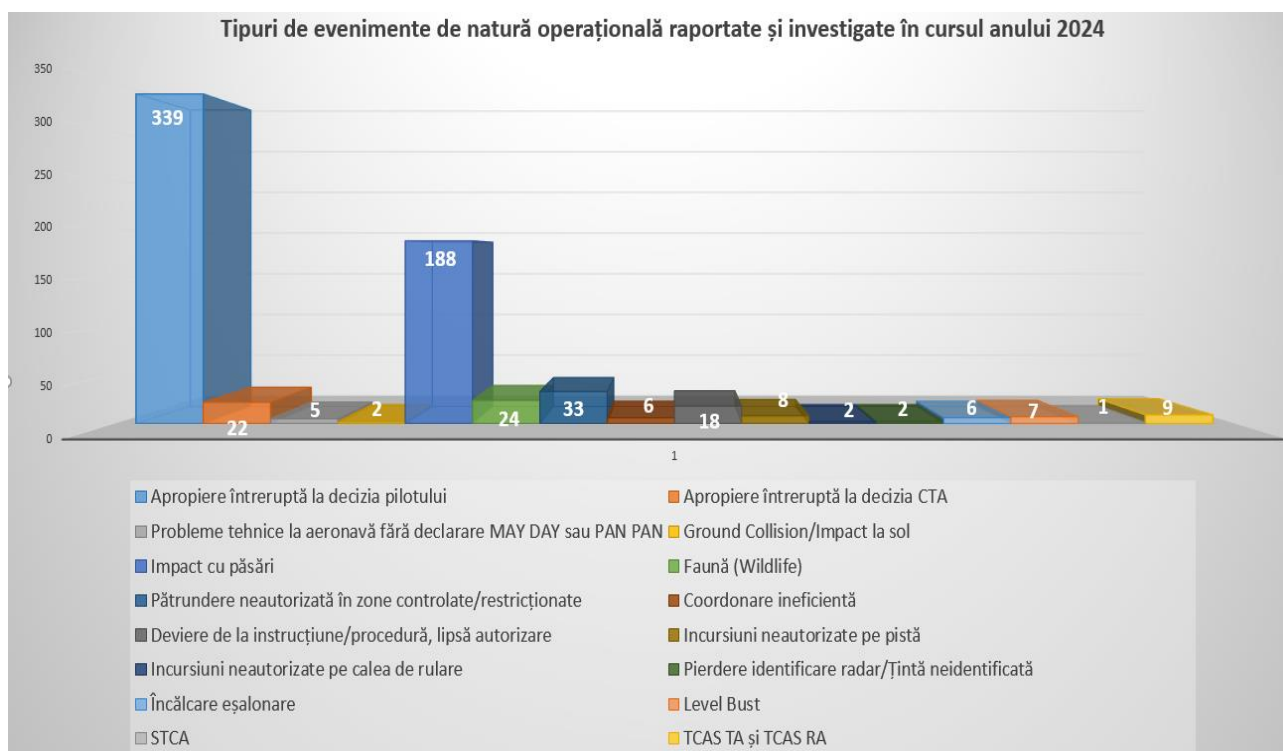
Severitatea evenimentului	Nr. evenimente	Contribuție directă	Contribuție indirectă	Fără contribuție
incident grav - A	1	0	0	1
incident major - B	1	1	0	0
incident semnificativ - C	23	7	1	15
nedeterminată – D	4	0	0	4
fără efect asupra siguranței - E	674	10	19	645
TOTAL evenimente * două evenimente se află încă în investigație	703	18	20	665

Se poate constata că în cursul anului 2024 s-a înregistrat un singur eveniment încadrat ca incident grav, fără contribuția serviciilor ATMANS și 1 incident major cu contribuție directă a serviciilor ATM/ANS, nivelul de siguranță atins (înregistrat) fiind mult mai bun decât nivelul minim acceptabil, pentru evenimentele ATM de siguranță de natură operațională.

Indicatori performanță	Nivel de Siguranță Minim Acceptabil Obiectiv anual	Nivel de Siguranță Sem I 2024 (realizat)
Număr accidente cu contribuție ROMATSA	0	0
Număr incidente grave cu contribuție ROMATSA	max. 1	0
Număr incidente majore cu contribuție ROMATSA	max. 9	1
Număr incidente semnificative cu contribuție ROMATSA	max. 90	8
Număr incidente fără efect cu contribuție ROMATSA	max. 900	29

Tipurile de evenimente ATM de natură operațională se regăsesc mai jos detaliate sub formă tabelară și grafică astfel:

Apropiere întreruptă la decizia pilotului	339
Apropiere întreruptă la decizia CTA	22
Probleme tehnice la aeronavă fără declarare MAY DAY sau PAN PAN	5
Ground Collision/ Impact la sol	2
Impact cu păsări	188
Faună (Wildlife)	24
Pătrundere neautorizată în zone controlate/restricționate	33
Coordonare inefficientă	6
Deviere de la instrucțiune/procedură, lipsă autorizare	18
Incursiuni neautorizate pe pistă	9
Incursiuni neautorizate pe calea de rulare	2
Pierdere identificare radar/Țintă neidentificată	2
Încălcare eşalonare	6
Level Bust	7
STCA	1
TCAS TA și TCAS RA	9

Din analiza situației detaliate mai sus reiese faptul că evenimentele ATM de natură operațională, care au cea mai mare pondere, rămân cele în care apropierea a fost întreruptă la decizia pilotului, aceste evenimente fiind datorate faptului că aeronava nu era stabilizată, sau datorită condițiilor meteo de la aeroport.

Alte tipuri de evenimente care rămân cu o pondere relativ ridicată, în perioada anului 2024, sunt cele clasificate ca impact cu păsări - Birdstrike.

O pondere importantă în cursul anului 2024 au avut și evenimentele de tip pătrundere neautorizată în zone controlate/ restricționate și deviere de la instrucțiune/ procedură, care aveau valori ridicate și în anul 2023.

Cap 4. Evenimente ATM de siguranță de natură tehnică

În cursul anului 2024, s-au raportat 376 evenimente ATM de natură tehnică.

După criteriile de clasificare a severității din PIN1210 Manualul de Management al Siguranței ROMATSA, evenimentele ATM/ANS de natură tehnică pot fi împărțite în:

- inabilitate totală de a furniza servicii ATM/ANS sigure (**AA**)
- inabilitate gravă de a furniza servicii ATM/ANS sigure (**A**)
- inabilitate parțială de a furniza servicii ATM/ANS sigure (**B**)
- abilitate de a furniza servicii ATM/ANS sigure dar degradate (**C**)
- nedeterminată (**D**)
- fără efect asupra serviciilor ATM/ ANS (**E**)

La data elaborării prezentului raport, toate cele 376 evenimente ATM de siguranță de natură tehnică au fost închise ca urmare a investigării acestora.

Severitatea evenimentului		Număr
AA	inabilitate totală de a furniza servicii ATM/ANS sigure	0
A	inabilitate gravă de a furniza servicii ATM/ANS sigure	0
B	inabilitate parțială de a furniza servicii ATM/ANS sigure	2
C	abilitate de a furniza servicii ATM/ANS sigure dar degradate	56
E	fără efect asupra serviciilor ATM/ ANS	318
D	Nedeterminată	0
TOTAL EVENEIMENTE		376

Toate evenimentele ATM de natură tehnică au fost gestionate corespunzător de personalul tehnic și de personalul operativ, astfel acestea nu au avut consecințe negative asupra operării aeronavelor.

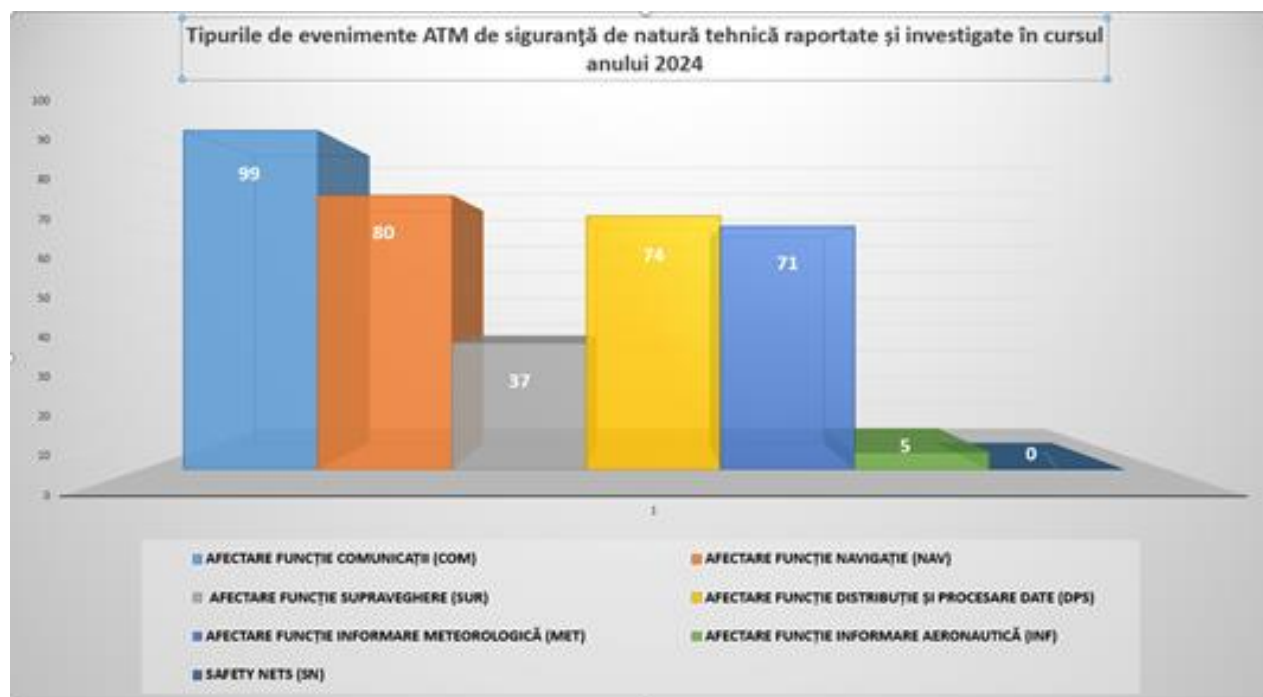
Din totalul celor 56 de evenimente ATM de natură tehnică încadrate în clasa de severitate C - abilitate de a furniza servicii ATM/ANS sigure dar degradate, 33 evenimente au fost încadrate ca fiind cu contribuție directă, 3 evenimente cu contribuție indirectă și 20 fără contribuție ATM/ANS.

Din totalul celor 318 de evenimente ATM de siguranță de natură tehnică încadrate în clasa de severitate E - fără efect asupra serviciilor ATM/ ANS, 152 evenimente au fost încadrate ca fiind cu contribuție directă, 11 evenimente au fost cu contribuție indirectă și 155 fără contribuție.

Nivelul de siguranță atins în anul 2024 pentru evenimentele ATM de siguranță de natură tehnică este mult mai bun decât nivelul minim acceptabil, conform datelor prezentate mai jos.

Indicatori performanță	Nivel de Siguranță Minim Acceptabil Obiectiv anual	Nivel de Siguranță Sem I 2024 (realizat)
Număr evenimente de tip inabilitate totală de a furniza servicii ATM/ANS sigure	0	0
Număr evenimente de tip inabilitate gravă de a furniza servicii ATM/ANS sigure	max. 9	0
Număr evenimente de tip inabilitate parțială de a furniza servicii ATM/ANS sigure	max. 90	2
Număr evenimente de tip abilitate de a furniza servicii ATM/ANS sigure dar degradate	max. 900	56
Număr evenimente de tip fără efect asupra serviciilor ATM/ANS	max. 9000	318

Tipurile de evenimente ATM de siguranță de natură tehnică raportate și investigate în cursul anului 2024 se regăsesc mai jos sub formă grafică pe funcții afectate, folosind Codificarea conform Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/1018 al COMISIEI de stabilire a unei liste de clasificare a evenimentelor de aviație civilă care trebuie raportate în mod obligatoriu în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 376/2014 al Parlamentului European și al Consiliului astfel:

Din situația prezentată mai sus reiese faptul că evenimentele ATM de natură tehnică, care au cea mai mare incidență în perioada analizată, au fost cele încadrate ca "afectare funcție comunicații" (COM) și "afectare funcție navigație" (NAV), cele încadrate ca "afectare funcție distribuție și procesare date" (DPS) coborând pe locul 3 pe parcursul anului 2024.

Alte tipuri de evenimente care au o incidență relativ ridicată în perioada analizată rămân, ca și în alți ani, cele clasificate ca "afectare funcție informare meteorologică" (MET). Evenimentele cu cea mai mică incidență în perioada analizată rămân, ca și în alți ani, cele clasificate ca "afectare funcție informare aeronautică" (INF).

Pe parcursul anului 2024 se menține ridicată ponderea evenimentelor din categoria "afectare funcție navigație" (NAV) clasificate ca "afectare GPS", unde au fost cuprinse evenimentele de lipsă sau degradare a semnalului GPS, problemă cunoscută și diseminată la nivel european prin Buletinul de Informare de Siguranță SIB No: 2022-02R2, emis de EASA cu titlul Global Navigation Satellite System Outage and Alterations Leading to Navigation/ Surveillance Degradation.

Cap 5. Investigarea evenimentelor raportate

În cadrul ROMATSA, evenimentele de aviație civilă raportate sunt investigate intern. Investigarea evenimentelor de siguranță se efectuează în vederea:

- furnizării unui răspuns oportun prin acțiuni corective locale, la deficiențele de siguranță constatate în urma analizei imediate a cauzelor și împrejurărilor producerii unui eveniment de siguranță;
- obținerii informațiilor privind contribuția unității de trafic aerian/ unității ANS/ATM (a serviciilor ATM/ CNS/ MET/ AIS furnizate de aceasta) la producerea evenimentului de siguranță precum și pentru stabilirea clasei de severitate a evenimentului;
- stabilirii de recomandări de siguranță (măsuri corective/ preventive) în vederea evitării unor evenimente de siguranță similare;
- diseminării învățămintelor rezultate;
- îmbunătățirii nivelului de siguranță a serviciilor de navigație aeriană/ ATM furnizate de ROMATSA.

Investigarea evenimentelor de siguranță este o „investigare de specialitate” și se execută exclusiv în scopul menținerii și îmbunătățirii siguranței navigației aeriene. Cercetarea și identificarea cauzelor unui eveniment de siguranță nu au ca scop blamarea sau sancționarea participanților la furnizarea serviciilor de navigație aeriană/ATM implicate.

ROMATSA, prin structura de siguranță, promovează consecvent cultura de siguranță care are la bază competența, raportarea evenimentelor de siguranță, dreapta judecată (Just Culture), flexibilitatea și valorificarea experienței.

Investigarea internă a unui eveniment de siguranță poate avea trei faze succesive:

- analiza imediată locală;
- cercetarea imediată locală;
- investigarea ulterioară internă.

În cursul anului 2024, au fost efectuate **15 cercetări imediate locale**, pentru care au fost stabilite recomandări de siguranță (măsuri corective/ preventive).

La nivelul Direcției Siguranță și Calitate – Serviciul Siguranță și Investigații s-a urmărit, în mod proactiv, ca fiecare eveniment, indiferent de severitate, să fie analizat astfel încât, chiar și pentru evenimentele fără efect asupra siguranței, să poată fi stabilite recomandări de siguranță (măsuri corective/ preventive) în vederea evitării producerii/ reperării unor evenimente de siguranță similare.

Toate evenimentele specifice (de natură tehnică) și cele operaționale de tip încălcare eșalonare și incursiuni la pistă au fost evaluate cu ajutorul metodologiei RAT (Risk Analysis Tool), ceea ce asigură realizarea la nivel de 100% a indicatorului de performanță în domeniul siguranței (conform Schemei de performanță).

În urma investigării evenimentelor raportate pe parcursul anului 2024, au fost emise un număr de **57** recomandări de siguranță.

Cap 6. Nivelul de siguranță

Obiectivul de siguranță ROMATSA este “creșterea nivelului de siguranță astfel încât numărul de accidente, incidente grave sau periculoase induse de serviciile de navigație aeriană furnizate de ROMATSA să nu crească și, atunci când este posibil, să scadă”.

Cantitativ, acest obiectiv este numit Nivel de Siguranță Minim Acceptabil (NmA) și a fost exprimat prin valori *maxim* acceptabile pentru numărul de accidente, incidente grave și incidente majore induse de ROMATSA.

În tabelul următor sunt prezentate comparativ obiectivele de siguranță anuale și nivelul de siguranță realizat de către ROMATSA pe parcursul anului 2024.

Indicatori performanță	Nivel de Siguranță Minim Acceptabil Obiectiv anual (valori maxim acceptabile)	Nivel de Siguranță 2024 (realizat)
Număr accidente cu contribuție ROMATSA	0	0
Număr incidente grave cu contribuție ROMATSA	max. 1	0
Număr incidente majore cu contribuție ROMATSA	max. 9	1

Nivelul de siguranță ROMATSA realizat în anul 2024 este mai bun decât nivelul de siguranță minim acceptabil ceea ce confirmă faptul că Sistemul de Management al Siguranței își păstrează eficiența și continuă să asigure realizarea obiectivului de siguranță ROMATSA.

Această realizare a fost posibilă prin contribuția și efortul conjugat al personalului din prima linie, respectiv a controlorilor de trafic aerian și personalului tehnic-operativ precum și a celorlalți angajați ROMATSA în domeniile lor de activitate.

În ultimii 12 ani, nivelul de siguranță a fost realizat și se menține la un nivel mai bun decât nivelul minim acceptabil, conform datelor prezentate mai jos.

Indicatori performanță	An												
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Număr accidente cu contribuție ROMATSA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Număr incidente grave cu contribuție ROMATSA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Număr incidente majore cu contribuție ROMATSA	5	1	1	2	1	2	0	1	0	0	0	1	1

7. Concluzii

În urma analizei datelor prezentate, se pot desprinde, printre altele, următoarele concluzii:

- **Obiectivul de siguranță ROMATSA a fost îndeplinit pentru anul 2024;**
 - ROMATSA **nu** a înregistrat nici un **accident** cu contribuție directă/ indirectă pe parcursul anului 2024;
 - ROMATSA **nu** a înregistrat nici un **incident grav** cu contribuție directă/ indirectă pe parcursul anului 2024;
 - ROMATSA **a** înregistrat 1 **incident major** cu contribuție directă/ indirectă pe parcursul anului 2024;
- La baza producerii evenimentelor ATM de siguranță de natură operațională stau în principal probleme legate de factorul uman și de cadrul procedural în care CTA își desfășoară activitatea, un factor destul de important al anului 2024 fiind și creșterea rapidă a traficului aerian civil, respectiv creșterea traficului aerian militar în condițiile războiului din Ucraina;
- Toate evenimentele ATM de siguranță de natură tehnică, au fost gestionate corespunzător de personalul tehnic și, prin acțiunile personalului operativ și nu au condus la evenimente care să aibă efecte asupra operării aeronavelor;
- Nivelul de raportare a evenimentelor ATM de siguranță în ROMATSA se păstrează la un nivel bun, fiind mai ridicat ca în alți ani;
- Investigarea tuturor evenimentelor de siguranță s-a efectuat exclusiv în scopul menținerii și îmbunătățirii siguranței navigației aeriene. Cercetarea și identificarea cauzelor unui eveniment de siguranță nu au avut ca scop și nu au condus la blamarea sau sancționarea participanților implicați în furnizarea serviciilor de navigație aeriană, aplicându-se consecvent principiul dreptei judecăți – „Just Culture”;
- Informațiile privind oboseala, stresul sau folosirea substanțelor psihoactive au fost luate în considerare la efectuarea investigării evenimentelor de siguranță. În cursul anului 2024 oboseala, stresul sau folosirea substanțelor psihoactive nu au reprezentat un factor contributiv la producerea evenimentelor de siguranță. Astfel, așa cum a rezultat și în urma auditurilor, rezultă că procesele privind managementul stresului, oboselii și a folosirii de substanțe psihoactive sunt eficace și asigură gestionarea corespunzătoare a riscurilor asociate acestor factori;
- În urma investigării evenimentelor au fost emise un număr de **57** recomandări de siguranță, fapt ce a condus la scăderea și/ sau evitarea repetării tipurilor de evenimente investigate și diseminate;
- La baza Sistemului de Management al Siguranței se află sistemul de raportare. Cu cât numărul de rapoarte cu severitate mică este mai mare cu atât sistemul ANS/ATM este mai sigur. În momentul în care numărul de rapoarte cu severitate mică este în creștere, se pot lua măsuri pro-active cu scopul de a preveni evenimentele majore, grave și accidentele. ROMATSA, în cadrul operării Sistemului de Management al Siguranței, a încurajat și încurajează raportarea evenimentelor de siguranță, (inclusiv raportarea voluntară), în spiritul principiului de Just Culture.

Cap 8. Recomandări

- Diseminarea acestui raport prin publicarea pe Portal ROMATSA, în secțiunea SIGURANȚĂ, similar anilor precedenți.
- Îmbunătățirea activităților de investigare a evenimentelor la nivel local prin colaborarea, încă din faza inițială a investigării, cu compartimentele implicate din alte structuri locale sau de specialitate de la nivel central.
- Urmărirea în continuare, cu consecvență, a stadiului implementării recomandărilor de siguranță rezultate în urma investigațiilor evenimentelor ATM de siguranță, atât la nivel local cât și la nivelul compartimentelor de specialitate de la nivel central.
- Promovarea unei atitudini corecte a personalului operativ și operativ - tehnic ROMATSA față de raportările/opiniile primite de la piloți sau alți operatori aeronautici prin comunicațiile aer-sol sau sol-sol, aceste comunicări trebuie să conducă la completarea de către personalul ROMATSA a unei/unor raportări interne, în care să fie incluse opiniile/informațiile/ observațiile comunicate de piloți.